

Verlag van de bijeenkomst met Zorgbelang Nederland gehouden op 22 april 2016

Aanwezig namens Zorgbelang:

De heer E. van der Veen (voorzitter Zorgbelang Nederland)
De heer R. Boersma (directiebaad Zorgbelang Nederland)

Aanwezig namens VWS:

De heer B. van den Dungen (Directeur-Generaal Curatieve Zorg)
Mw. G. Mentink (beleidsmedewerker Directie Markt en Consument)
De heer J. Meijerink (beleidsmedewerker Directie Maatschappelijke Ondersteuning)

Toelichting Zorgbelang: Zorgbelang Nederland (ZB) heeft op 8 maart jl. een brief gezonden aan VWS. In deze brief geeft ZB een reactie op de beleidsreactie op de Beleidsdoorlichting art 4.1. Positie cliënt. ZB geeft aan dat VWS in de beleidsreactie vooral aandacht schenkt aan de landelijke aspecten van het subsidiebeleid. ZB vraagt aandacht voor de regionale aspecten..Daarnaast doet ZB een beroep op VWS bij de herziening van beleid t.a.v. subsidiëring pg-organisaties te kiezen voor de in de beleidsdoorlichting beschreven plus 20% variant, d.w.z. 20% meer budget). Deze plus 20% variant zou besteed kunnen worden aan versterking van de decentrale cliëntenbeweging. Concreet wordt VWS als systeemverantwoordelijke aangesproken op een minimale financiering van de patiënteninbreng en patiëntenondersteuning op lokaal en regionaal niveau en wordt er tijdelijk of structurele financiering gevraagd voor het in stand houden van een minimale basisinfrastructuur. (2016: 1,7 mln., 2017: 2,5 mln., 2018: 3,6 mln.).

Reactie VWS:

- We herkennen de trend van decentralisatie. In het licht van de decentralisatie in de zorg is het van belang dat er een stevig netwerk is van regionale en lokale patiëntenorganisaties. Het is van belang dat op lokaal niveau de positie van de cliënt wordt versterkt en dat patiëntenbelangen 'dicht bij huis' behartigd worden. Naar de gemeente en naar lokale instellingen.
- De verdergaande decentralisatie van zorg en ondersteuning maakt dat cliëntenorganisaties zich meer en meer moeten richten op de lokale democratie en besluitvorming. We hebben de koepels (NPCF, Ieder(in) en LPGGz) uitgenodigd om te komen met een procesvoorstel hoe te komen tot een toekomstbestendig beleid waarin ook aandacht is voor de trend van decentralisatie en de vraag wat dit betekent voor pg-organisaties en koepels. Het is van belang dat Zorgbelang betrokken is of wordt bij deze discussie. De cliënten en patiëntenbeweging zouden vooral op dit belangrijke thema samen moeten werken en zoveel mogelijk gebruik moeten maken van elkaars infrastructuur. Zoals aangegeven in de beleidsreactie op de beleidsdoorlichting¹ ligt op dit moment een verhoging van het budget, de zogenaamde + 20% variant, niet voor de hand. Daarnaast is het de vraag of met een Rijksbijdrage aan de activiteiten van Zorgbelang de aansluiting met de lokale praktijk wel geborgd is (VWS moet dan sturen op activiteiten/plannen van Zorgbelang). Duurzamer is het als de gemeenten overtuigd zijn van de meerwaarde van de activiteiten van Zorgbelang en deze financieel ondersteunen.
- Zorgbelang vraagt aandacht voor de regionale financiering van de positie van de cliënt in de regio. Het is bestuurlijk een behoorlijk klus voor Zorgbelang om in te spelen op het veranderende speelveld. Gemeenten en de VNG zijn hierbij een belangrijke gesprekspartner. Daarnaast is het bestuurlijk ook nog eens ingewikkeld dat een aantal provincies de financiering van Zorgbelang heeft beëindigd of aangegeven heeft dat te willen beëindigen. Het meerjarenbeleid van niet alle provincies is bekend.
- VWS heeft onlangs besloten het programma Aandacht voor Iedereen (dat oorspronkelijk liep tot 1 januari 2016) met twee jaar te verlengen tot en met 2017. De subsidie voor de Koepel Wmo-raden is eveneens verlengd. Hoewel op grond van de

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32772-10.html>

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) de gemeenten aan zet zijn om burger- en cliëntenparticipatie in de lokale praktijk vorm te geven, is besloten om een proces te starten waarin gezamenlijk gewerkt wordt aan het behalen van de doelen met de Hervorming Langdurige Zorg (HLZ). De investering in het programma Aandacht voor Iedereen² en activiteiten van de Koepel Wmo-raden sluit aan bij dit gezamenlijke proces. Met de cliëntenorganisaties (waaronder Zorgbelang) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt een gezamenlijke ontwikkelingsagenda opgesteld met de titel 'zorgen dat mensen mee kunnen (blijven) doen; (lokale) versterking en vernieuwing uitvoering Wmo 2015'.

Met deze gezamenlijke agenda worden de volgende doelen nagestreefd:

De versterking van de positie van de cliënt en de mantelzorg om zeggenschap en eigen inzet te vergroten;

Maatwerk gericht op zelfredzaamheid en participatie. D.w.z.:

a.) passende zorg en ondersteuning vanuit het perspectief van de cliënt;

b.) In het verlengde van a): levensbrede ondersteuning om thuis te kunnen blijven wonen en mee te blijven doen, incl. aandacht voor preventie;

Het realiseren van een inclusieve samenleving en het initiëren en bevorderen van maatschappelijke initiatieven.

Met deze investering in AVI (€1.5 mln./jaar voor 2016 en 2017) neemt VWS verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van activiteiten op het lokale niveau.

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid en de middelen (Wmo en Jeugdwet) om te borgen dat op lokaal niveau een systeem ontstaat waarop burger/cliënten invloed kunnen uitoefenen en hun belangen kunnen behartigen.

- Zorgverzekeraars geven aan geen verantwoordelijkheid te kunnen nemen maar ook daar ligt een uitdaging. Slimme structuren, goede samenwerkingsvormen op het terrein van de kwaliteit van zorg voor patiënten en cliënten. Daar ligt ook meerwaarde voor zorgverzekeraars. Zij kunnen hier weer voordeel mee doen voor hun inkoopbeleid. (Als voorbeeld wordt genoemd de samenwerking met de Friesland Zorgverzekeraar en CZ). Verder wordt genoemd het succes in Zeeland waar burgers betrokken zijn bij de inkoop van zorg en de rol daarbij van Zorgbelang.

Afspraken voor vervolg.

1. Zorgbelang maakt een afspraak met Zorgverzekeraars Nederland om te bespreken welke rol is weggelegd voor de zorgverzekeraars om activiteiten van ZB te financieren.
2. VWS zal bespreken met de directeuren van de koepels (NPCF, Ieder(in) en LPGGz hoe kan worden voorkomen dat suboptimaal wordt geïnvesteerd in lokale netwerken en structuren. Uitgangspunt zou moeten zijn dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande infrastructuur.
3. Zorgbelang wordt uitgenodigd zich te mengen in de discussie over een toekomstbestendig patiëntenbeleid. Hoe gaan we subsidiëren, wie, verhouding lokaal en landelijk. Hoe spelen we in op trends?
4. Er lopen diverse trajecten op het terrein van vernieuwingsagenda's, krimpregio's, waardigheid en trots. Ook daar moeten we inzetten op zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande infrastructuren.

² Programma Aandacht voor Iedereen. Zorgbelang is één van de vier partijen in het programma Aandacht voor Iedereen. Vanuit dit programma worden medewerkers ingehuurd om in het lokale speelveld de positie van de cliënt te versterken.